

מסורת הש"ס

(א) ברכות נב. ערובין י. פסחים קד. ב"מ טז: חולין מד., ט שבת קל. חולין קטז., א זיל דמתן, (ד) שבת קל. פסחים סו. טז: מנחות עב. יז., (ס) שבת מז. ע"ש, (ו) קידושין עה: [תוספ' פ"א], (ז) [ב"מ נט:], (ח) [שמות כג], (ט) [חולין קטז.], (י) [דברים כה:], (יא) [ב"מ טז: וסס:], (יב) עין כהנא"ש דמתב דהו כשני ב"ד בעיר אחת, (יג) ויע"ש העיב תוספות סד"ה אין לנו,

תורה אור השלם

1. בגים אהם לין אליהבם לא תתגודו ולא תשימו קרקה בין עיניכם למה:

דברים יד א

גליון הש"ס

גב' ויקארי' לה מאי קארי' לה. כעין זה מכות טז ע"א ולי ע"א:

הגהות הב"ח

(א) גב' ולא אמרינן מקומות מקומות שאני: (ב) תוס' ד"ה ר' יהושע וכו' הו' רובא ברדאי אין: (ג) הלכת' כבת קול אצל: (ד) ד"ה כי אמרינן וכו' הכי רבי חיים הבהו דמי: (ה) בא"ד דכן עיר אין מוליא בן כפר דכל:

מוסף רש"י

דאמר אין משגיחין בבת קול. ב"מ (סג) נמתו של עמלן כפי' הויט (ברכות נב.), לעשות ברזל. (למלך של מילה (שבת קל) ר' אליעזר אית ליה מכשירי מלוא דוחין את השבת במלוא שדוהא את השבת, ואס' אין לו אומל' למו' בשבת דוחין עינים לעשות פסחין ועושין אומל' (וחזין קטז.), כלל אמר רבי עקיבא. מחלק על ר"א בנכשירי מלוא שאין דוחין הואיל ואפשר לעשותן מע"ש (שבת 77). מטלטל שרגא. נר שבתה (שם) (סו.), אע"פ שנחלקין ב"ש וב"ה בעריות. שבת שמאי אומרים זאת ערוה מתייבמת וכו"ה אופקים ליכס, אלא מינשא לשוק בלא חליצה מורדים. זה ליה, שאין ממזר אלא מבני שאיסורו איסור ערוה. וכן העושים כצ"ש ממזרים לב"ה הן, דהו' להו בני אשת אח שלם במקום מלוא, שהיא כנרת, אצל בני העושים כב"ה, לב"ש אין ממזרים, לפי שכן בני חייבי לאוין, שנשאלת ימנה לשוק בלא חליצה (ומדוין עה.),

חמש עשרה נשים פרק ראשון יבמות

צב קול בעירובין צפ"ק (דף יג.) ילמה צב קול ואמרה הלכה כצ"ה: **דרי הדדי נינהו**. בנחמה: **ר' יהושע היא**. צפ' הוהצ": היו מורסים **עלים בשבת לעשות פחמים**. לבו ציוס כדי לעשות ברזל אימל של מילה. דקסבר ר"א מכשירי מלוא דוחין שבת כמלוא ענמה:

בשר עוף בחלב. שהיה דורש בחלב אמוי^(א) מי שיש לו חלב אמו ילא בשר עוף שאין לו חלב אס' והכי אמרי' צפ' כל הבשרי^(ב): **כלל אמר ר"ע**. לגבי מילה באיסור שבת: **מאי קארי** **לג**. הא כבר שנו לעיל כי אמרינן לא תתגודדו כו': **מטלטל שרגא**. נר שהדליקו צו בשבת וכנה. דסבר לה רבי יהושע כר"ש דלית ליה

מוקף^(ג) ור' יוחנן סבר לה כר' יהודה דלית ליה מוקף^(ג) אפי' שלא מממת איסור: והא איכא שמעא. דרבי אבהו דלא מסיק אדעתיה ומטלטל באתריה דר' יוחנן הואיל וחזי לר' אבהו צעלמא דמטלטל: **בני חייבי לאוין נינהו**. הנך דצ"ה שהערות נישאות לשוק בלא חליצה אפי' לב"ש דאמרי חליצה צעי בלאו צעלמא נינהו לא תהיה אשת המת^(ד) ואין ממזר אלא מחייבי כריתות כדאמרי' לקמן בהמולך (דף מט:). **חייבי כריתות נינהו**. כיון דלגרת הבת פטורה המייבמה עומד באיסור אשת אח כנרת: **אין ממזר מחייבי כריתות**. אלא מחייבי מיתות צ"ד כגון אמו וחמותו וכלתו וכיונא בזה וכל הנך דאיסור אחוה לית צהו מיתה: **דמודעי להו**. צ"ש לב"ה דעו שהמשפחה זו מנרת ערוה שנתייבמה צאה ופרשו: **ע"ג אלו**. משאילין כלים אלו לאלו וב"ה ממחרין בטירות טפי: ומנאי

במקומו של רבי אליעזר אין במקומו של רבי עקיבא לא ^(א)דתניא ^(ב)כלל אמר רבי עקיבא כל מלאכה שאפשר לעשותה מע"ש אין דוחה את השבת והאי מאי תיובתא מקומות מקומות שאני ^(ג)ודקארי לה מאי קארי לה ס"ד אמינא משום חומרא דשבת במקום אחד דמי קמ"ל ת"ש דרבי אבהו כי איקלע ^(ד)לאתריה דרבי יהושע בן לוי הוה מטלטל שרגא וכו' איקלע לאתריה דר' יוחנן לא הוה מטלטל שרגא והאי מאי קושיא ולא אמרינן ^(ה)מקומות שאני אנן הכי קאמרינן ר' אבהו היכי עביד הכא הכי והיכי עביד הכא הכי רבי אבהו כר' יהושע בן לוי סבירא ליה וכו' מקלע לאתריה דרבי יוחנן לא הוה מטלטל משום כבודו דרבי יוחנן והאיכא שמעא דמודע ליה לשמעא ת"ש אע"פ שאלו אוסרים ואלו מתירים לא נמנעו ב"ש מלישא נשים מב"ה ולא ב"ה מב"ש אי אמרת עשו אמאי לא נמנעו בשלמא ב"ש מב"ה לא נמנעו דבני חייבי לאוין נינהו אלא ב"ה מבית שמאי אמאי לא נמנעו בני חייבי כריתות ממזרים נינהו וכו' תימא קסברי ב"ה דאין ממזר מחייבי כריתות ^(א)והאמר רבי אלעזר אף על פי שנחלקו ב"ש וב"ה בצרות מורים שאין ממזר אלא ממי שאיסורו איסור ערוה ועגוש כרת אלא לאו שמע מינה לא עשו לא לעולם עשו דמודעי להו ופרשי והכי נמי מסתברא דקתני סיפא כל המהרות וכל הטמאות שהיו אלו מטהרין ואלו מטמאין לא נמנעו עושים טהרות אלו על גבי אלו אי

כדפיר' בקונטרס דחמיר טפי משום דדחייה צידים אצל אין לפרש דהכא איירי במוקף דהא מוקף^(א) דעל מוקף^(א) מחמת מיאוס א"ר יוחנן צפ' כירה (ד' מה:.) ^(ב)אנו אין לנו בנר אלא כר"ש: **בשלמא ב"ש לא** נמנעו בו'. וא"ת ואמאי לא נמנעו משום צרה ענמה כדאמרי' לקמן בשמעמין וי"ל דצרה ענמה לא שכיחא כולי האי כמו בני הצרות שהאחת יולדת כמה בנים:

פרק ראשון יבמות

יד.

מי סברת עשו וכו'. תימה שלא הקשה רבי יוחנן לר"ל מההיא דמייתי בסמוך במקומו של ר' אליעזר היו כורטין כו' וי"ל דאין חוששין לדקדק כל כך על דבריו דממילא הוה מוקשה ממגילה כמו שהקשה צעמנו: **לא עשו ב"ש כדבריהם**. תימה הא אשכחן דעשו דהטא ר' טרפון דכדרי צ"ש

(ברכות דף י:) והלל שהציא עולתו לעורה וחצרו עליו תלמידי שמאי (צ"ה דף כ.) ומניא צפרק אלו טרפות (חולין דף מד.) הרוגה לעשות כדברי צ"ש עושה ומוקי לה קודם צב קול ומיהו בלאו הכי מוכח בשמעמין דעשו: **רבי יהושע היא דאמר אין משגיחין בבת קורא**. וא"ת ונ"ש דלא קי"ל כצת קול דר"אס' אלא אמרינן בכל דוכתי דשמותי הוא ואין הלכה כמותו וכצת קול דצ"ה קי"ל דהלכה כצ"ה וי"ל משום דצב קול דר"א לא ילאה אלא לכבודו שאמר מן השמים יוכיחו כדאמר התם אי"נ צההיא צב קול שהיתה כנגד רבים דרצנן הוו רובא ^(א)דודאי אין הלכה אצל צבת קול דצ"ה קי"ל משום דהוו צ"ה רובא אלא דצ"ש מחדדי טפי וא"ת ודלמא רבי יהושע נמי דוקא התם קאמר דאין משגיחין כדפירשנו אצל צעלמא לא וי"ל מדנקט ר' יהושע האי לישנא ואמר לא צשמים היא ש"מ דבכל דוכתא אית ליה דאין משגיחין: **בי אמרי' לא תתגודדו בגון שתי בתי דינין בעיר אחת בו**. וא"ת מה תימן ממגילה דבעיר אחת היו קורין לבני העיר צי"ד ולבני כפרים היו מקדימים ליום הכניסה ואומר הרב רבי חיים ^(א) דבני כפרים היו קורין ^(ב)דבעירס דמוכח צירושלמי והשמא הוו שמי צמי דינים צב עיירות דצבי האי גוונא לא שיך לא תתגודדו אפילו לבציי' והא דקרי ליה יום הכניסה לפי שבעירס היו מתאספים לצא לצית הכנסת צמי ובחמישי לקרות המורה וכן נראה דאמר צירושלמי דבן עיר אין מוליא בן ^(א) כן דכל שאין מחויב בדבר אין מוליא אחרים ידי מוצתס וכיון שצני הכפרים היו צקיאים לקרות ודאי היו קורין בעירס:

במקומו שר רבי אליעזר בו, במתכוין היו מציאים

ענמס שיהיו צריכים לכך משום חיבוצ מלוא: **לא הוה ממל"ט שרגא**. וא"ת התם משום דהרואה אומר אין צריך לטלטל וי"ל דאפילו היה גופל על טליתו לא היה מטלטל: **לא הוה ממל"ט משום כבודו של רבי יוחנן**. ואע"ג דבסוף

שבת (דף קט: וסס) פסיק רבי יוחנן כר"ש במוקף^(א) מחמת איסור הכא שהדליקו צו אותה שבת איירי

כדפיר' בקונטרס דחמיר טפי משום דדחייה צידים אצל אין לפרש דהכא איירי במוקף דהא מוקף^(א) מחמת מיאוס א"ר יוחנן צפ' כירה (ד' מה:.) ^(ב)אנו אין לנו בנר אלא כר"ש: **בשלמא ב"ש לא** נמנעו בו'. וא"ת ואמאי לא נמנעו משום צרה ענמה כדאמרי' לקמן בשמעמין וי"ל דצרה ענמה לא שכיחא כולי האי כמו בני הצרות שהאחת יולדת כמה בנים:

בשלמא

עין משפט
נר מצוה

נז א מיי פ"ב מהל' עבודת סוכנים הל' יד:

נח ב מיי פ"ב מהל' מילה הלכה ו סמג עשין נח טו"ע א"ת סימן שלא ספי' ו טו"ע י"ד סימן רסו ספי' צ:

תוספות ישנים

אין משגיחין צבת קול. פי' בערובין: והא איכא שמעא. פ"ה דמטלטל ליה באתרי' דר' יוחנן ומשני דמודע ליה הוה כבודו ר' יוחנן ולא הוי מטלטל הנך במקומו ומימה מה ענין זאת הקושא בזהל' גבי אגודות אגודות בשבת הו"ל למפרך ועוד פשיטא דמודע לשמעא שיעש' כמורה. ונראה לפרש והא איכא שמעא שסביר דשרי לעשות אגודות אגודות לפי שאלה רבו מטלטל במקום אחד ובמקום אחר לא היה מטלטל. ומשני דמודע ליה לשמעא ואומר אל תשעה אגודות. דהא שראית שאין אלו מטלטלין במקומו של ר' יוחנן אף זה משום איסור טלטול אלא משום כבודו של ר' יוחנן: בני חייבי לאוין כשרים נינהו. וא"ת משכחת לה דצ"ה לבני חייבי כריתות לר' שמעון דפטר אחיות ביקרא מחללה ומיבוס (לקמן יט.) כגון צרת בתו ויבמה אחרת דנפול קמי שמעון וסס אחיות אפילו משני אחין ^(א)ור' שמעון אמר א' לקמן כיון שהם אחיות ביקרא לא יאיל לו לקוחין אפילו באחת מהן דצ"ה מייבס שמעון יבמתו דאית אחות וקוקטו דלגרת ערוה אינה וקוקר לו דהא אסורה לו ולצ"ש לא יוכל לייבמה שהיא אשת אח שלא במקום מלוא שהרי אחות וקוקטו היא דלגרת ערוה שרי' ליה אלינא דצ"ש וי"ל דפריך הכי אפילו לרצנן תקשי לן אמאי לא נמנעו (צ"ס מצ"ה) [ב"ה מצ"ס] ואה"נ דלר' שמעון תקשי לן אף (מצ"ה לב"ש) [נכ"ש לב"ה] אמאי לא נמנעו הא בני חייבי כריתות נינהו כדפרי':

(א) צ"ל ור"ש אמר לקמן דף סח ע"ב שכל שמי אחיות שעשו צרות זו לזו ביקרא כו'.

תוס' חד מקובאי

ובפליגותא רב אמר לא עשו ב"ש כדבריהם ושמואל אמר עשו מ"ד לא עשו דב"ה רובא מ"ד עשו כי אולינן בתר רובא היכא דכי הודיי נינהו הכא ב"ש מחדדי טפי ואב"א לאחר כך ואמר עשו ר' יהושע היא דאמר אין משגיחין בב"ק ומסיק עשו ב"ש כדבריהם ולא הוו מצות אגודות אגודות אלא ב"ד אחד בעיר אחת פלגו מורו כב"ש ופלגו מורו כב"ה אבל שתי ב"ד בעיר אחת לית לן בה: